

SELETUSKIRI
põllumajandusministri määruse “Kanepi impordilitsentsi taotlemise ja taotluse menetlemise täpsem kord” eelnõu juurde

I Sissejuhatus

Põllumajandusministri määrus “Kanepi impordilitsentsi taotlemise ja taotluse menetlemise täpsem kord” kehtestatakse “Euroopa Liidu ühise põllumajanduspoliitika rakendamise seaduse” § 1 lõike 3, § 4 lõike 4 ja § 49 lõike 2 ning komisjoni määruse (EÜ) nr 507/2008, millega kehtestatakse nõukogu määruse (EÜ) nr 1673/2000 (kiu tootmiseks kasvatatava lina ja kanepi turu ühise korralduse kohta) üksikasjalikud rakenduseeskirjad (kodifitseeritud versioon) (ELT L 149, 07.06.2008, lk 38–54), artikli 17 lõigete 1 ja 2 alusel.

Määrusega kehtestatakse KN koodi 1207 99 91 alla kuuluvate muuks otstarbeks kui külvamiseks ettenähtud kanepiseemnete importija eelneva heakskiitmise ja impordile järgneva järelevalve kord. KN koodi 5302 10 00 alla kuuluva hariliku kanepi, KN koodi ex 1207 99 15 alla kuuluvate külvamiseks ettenähtud kanepisortide seemnete ja KN koodi 1207 99 91 alla kuuluvate muuks otstarbeks kui külvamiseks ettenähtud kanepiseemnete impordilitsentsi taotlemise ja taotluse menetlemise täpsem kord. Eelpool nimetatud KN koodidega hõlmatud sortide puhul on tegemist tööstusliku kanepiga (muuks otstarbeks kui külvamiseks ettenähtud kanepiseemned, harilik kanep ja külvamiseks ettenähtud kanepisortide seemned), mille tetrahüdrokannabinooli sisaldus ei tohi ületada 0,2% määra.

Eelnõu ja seletuskirja on ette valmistanud Põllumajandusministeeriumi põllumajandusturu korraldamise osakonna taimekasvatussaaduste büroo peaspetsialist Reno Paju (telefon: 625 6144, e-post: reno.paju@agri.ee). Juriidilise ekspertiisi on eelnõule teinud õigusosakonna peaspetsialist Margit Rum (telefon: 625 6176, e-post: margit.rum@agri.ee) ja selle keeleliselt toimetanud õigusosakonna peaspetsialist Leeni Silk (telefon: 625 6523, e-post: leeni.silk@agri.ee).

II Eelnõu sisu ja võrdlev analüüs

Eelnõu on ette valmistatud asendamaks põllumajandusministri 17. mai 2004. a määrus nr 93 “Kanepi impordilitsentsi taotlemise ja menetlemise täpsem kord” (edaspidi *kehtiv määrus*) uue terviktekstiga. Kehtiv määrus kehtib “Euroopa Liidu ühise põllumajanduspoliitika rakendamise seadus” (RT I 2009, 56, 375; 2010, 22, 108) (edaspidi *ÜPP seadus*) § 112 lõike 1 alusel, mille kohaselt kehtisid seaduse eelmise redaktsiooni alusel antud õigusaktid kuni nende kehtetuks tunnistamiseni või uue õigusakti jõustumiseni. Kui tekib sisuline vajadus muutmiseks, siis kehtestatakse need kehtiva ÜPP seaduse alusel terviktekstina uuesti.

Peale selle parandatakse viiteid kehtivatele Euroopa Liidu õigusaktidele ning korrigeeritakse külvamiseks ettenähtud kanepisortide seemnete KN koodi, mida on muudetud seoses nõukogu määruse (EÜ) nr 1234/2007, millega kehtestatakse põllumajandusturgude ühine korraldus ning mis käsitleb teatavate põllumajandustoodete erisätteid (ühise turukorralduse ühtne määrus) (ELT L 299, 16.11.2007, lk 1–149), kohaldamisega alates 2008. aasta 1. jaanuarist.

KN koodiga 1207 99 91 muuks otstarbeks kui külvamiseks ettenähtud kanepiseemnete importimiseks on nõutav importija eelnev heakskiitmine ja impordile järgnev järelevalve kanepiseemnete sihipärase kasutamise üle, sellest tulenevalt on põhjendatud selleks eraldi määruse kehtestamine.

Komisjoni määruse (EÜ) nr 507/2008 artikli 17 lõike 1 kohaselt peab asjaomane liikmesriik kehtestama tingimised, mis tuleb täita litsentsi taotlemise ning litsentsi väljaandmise ja kasutamise puhul.

KN koodi ex 1207 99 15 alla kuuluvate külvamiseks ettenähtud kanepisortide seemnetega peab kaasas olema tõend selle kohta, et tetrahüdrokannabinooli sisaldus ei ületa nõukogu määruse (EÜ) nr 73/2009 (ELT L 30, 31.01.2009, lk 16–99) artiklis 39 sätestatud taset.

Komisjoni määruse (EÜ) nr 507/2008 artikli 17 lõike 2 kohaselt kehtestab asjaomane liikmesriik muuks otstarbeks kui külvamiseks ettenähtud kanepiseemnete importija heakskiitmise korra. Nimetatud kord peab hõlmama heakskiitmise tingimuste määramist, kontrolle ning eeskirjade eiramise korral kohaldatavaid karistusi. Muuks otstarbeks kui külvamiseks ettenähtud kanepiseemnete impordi korral antakse litsents üksnes juhul, kui heakskiidetud importija kohustub liikmesriikide määratletud ajavahemiku jooksul ja tingimustel esitama pädevatele asutustele dokumendid, millega tõendatakse, et vähem kui 12 kuu jooksul alates litsentsi väljaandmise kuupäevast on litsentsidega hõlmatud kanepiseemned läbinud ühe järgmistest toimingutest:

- sellisesse seisukorda viimine, mis välistab külvamiseks kasutamise;
- segamine muude seemnetega kui kanepiseemnetega loomatoidu saamiseks, kusjuures kanepiseemnete kogus moodustab teraviljasegust kas kuni 15% või heakskiidetud importija põhjendatud taotluse korral erandjuhul kuni 25%;
- reeksport kolmandasse riiki.

Komisjoni määruse (EÜ) nr 507/2008 artikli 17 lõike 3 kohaselt kontrollib asjaomase liikmesriigi pädev asutus riskianalüüsi alusel oma territooriumil muuks otstarbeks kui külvamiseks ettenähtud kanepiseemnete suhtes tehtud toimingute kohta antud tõendite õigsust.

Eelnõu § 1 sätestab määruse reguleerimisala. Kehtestatakse nõukogu määruse (EÜ) nr 1673/2000, kiu tootmiseks kasvatatava lina ja kanepi turu ühise korralduse kohta (EÜT L 193, 29.07.2000, lk 16), artikli 5 lõikes 2 nimetatud kanepi impordilitsentsi taotlemise ja taotluse menetlemise täpsem kord.

Eelnõu § 2 lõikes 1 sätestatakse, et isik, kes soovib importida nõukogu määruse (EÜ) nr 1673/2000 artikli 5 lõike 2 taandes 3 nimetatud kanepit, esitab Põllumajanduse Registrate ja Informatsiooni Ametile (edaspidi *PRIA*) lisas 1 toodud vormi kohase taotluse heakskiidu saamiseks.

Lõikes 2 sätestatakse, et *PRIA* kiidab nõukogu määruse (EÜ) nr 1673/2000 artikli 5 lõike 2 taandes 3 nimetatud kanepi importija heaks, kui on täidetud järgmised tingimused: 1) importija peab elektroonilist laoarvestust ning tema tootmiseadmed ja ladustamistingimused vastavad esitatud tootekirjeldusele; 2) kui on piisavalt tõendatud, et imporditavaid seemneid kasutatakse sihipäraselt.

Nõukogu määruse (EÜ) nr 1673/2000, kiu tootmiseks kasvatatava lina ja kanepi turu ühise korralduse kohta (EÜT L 193, 29.07.2000, lk 16) artikli 5 lõike 2 taandes 3 nimetatud kanepit võivad importida üksnes liikmesriigi heakskiidu saanud importijad tagamaks, et KN-koodi 1207 99 91 alla kuuluvaid muuks otstarbeks kui külvamiseks ettenähtud kanepiseemneid ei kasutata külvamiseks.

Lõikes 3 sätestatakse, et kui heakskiitu taotleva importija andmed ei ole kantud põllumajandustoetuste ja põllumassiivide registrisse, esitab ta koos lõikes 1 nimetatud taotlusega PRIA-le “Euroopa Liidu ühise põllumajanduspoliitika rakendamise seaduse” § 90 lõikes 1 nimetatud avalduse oma andmete kandmiseks registrisse.

Lõike 4 kohaselt otsustab PRIA importijale heakskiidu andmise või sellest keeldumise 10 tööpäeva jooksul alates lõikes 1 nimetatud taotluse laekumisest.

Eelnõu § 3 lõikes 1 sätestatakse, et impordilitsentsi taotlemiseks esitab heakskiidetud importija PRIA-le lisas 2 toodud vormi kohase taotluse. Lõike 2 kohaselt otsustab PRIA importijale komisjoni määruse (EÜ) nr 507/2008 lisas 1 toodud vormi kohase impordilitsentsi, andmise või sellest keeldumise 5 tööpäeva jooksul.

Eelnõu §-s 4 sätestatakse, et komisjoni määruse (EÜ) nr 507/2008 artikli 17 lõike 2 teises lõigus nimetatud dokument esitatakse PRIA-le lisas 3 toodud vormi kohase kasutusteatisena 12 kuu jooksul alates impordilitsentsi väljastamise kuupäevast.

Komisjoni määruse (EÜ) nr 507/2008 artikli 17 lõikes 2 ettenähtud eeskirjade eiramise korral kohaldatakse “Narkootiliste ja psühhotroopsete ainete ning nende lähteainete seaduse” (RT I, 17.02.2011, 5) § 15¹ – 15³ sätestatud korda.

Eelnõu § 5 tunnistab kehtetuks põllumajandusministri 17. mai 2004. a määruse nr 93 “Kanepi impordilitsentsi taotlemise ja menetlemise täpsem kord” (RTL 2004, 66, 1104).

III Eelnõu vastavus Euroopa Liidu õigustikule

Eelnõu koostamisel on arvestatud järgmiste Euroopa Liidu õigusaktide nõudeid:

- nõukogu määrus (EÜ) nr 1673/2000, kiu tootmiseks kasvatatava lina ja kanepi turu ühise korralduse kohta (EÜT L 193, 29.07.2000, lk 16);
- nõukogu määrus (EÜ) nr 1234/2007 millega kehtestatakse põllumajandusturgude ühine korraldus ning mis käsitleb teatavate põllumajandustoodete erisätteid (ühise turukorralduse ühtne määrus) (ELT L 299, 16.11.2007, lk 1–149);
- komisjoni määrus (EÜ) nr 507/2008, millega kehtestatakse nõukogu määruse (EÜ) nr 1673/2000 (kiu tootmiseks kasvatatava lina ja kanepi turu ühise korralduse kohta) üksikasjalikud rakenduseeskirjad (kodifitseeritud versioon) (ELT L 149, 07.06.2008, lk 38–54);
- nõukogu määrus (EÜ) nr 73/2009, millega kehtestatakse ühise põllumajanduspoliitika raames põllumajandustootjate suhtes kohaldatavate otsetoetuskavade ühiseeskirjad ja teatavad toetuskavad põllumajandustootjate jaoks, muudetakse määruseid (EÜ) nr 1290/2005, (EÜ) nr 247/2006, (EÜ) nr 378/2007 ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 1782/2003 (ELT L 30, 31.1.2009, lk 16–99).

IV Määruse mõjud

Määrusega kehtestatakse KN koodiga 1207 99 91 muuks otstarbeks kui külvamiseks ettenähtud kanepiseemnete importijate heakskiit ja otsustatakse komisjoni määruse (EÜ) nr 507/2008 artiklis 17 sätestatud kanepi impordilitsentside taotlemine.

V Määruse rakendamiseks vajalikud kulutused

Määruse rakendamine ei too kaasa lisakulutusi riigieelarve vahenditest.

VI Määruse jõustumine

Määrus jõustub üldises korras.

VII Määruse koostööstamine

Eelnõu edastatakse õigusaktide eelnõude elektroonilises koostööstamise infosüsteemis EIS koostööstamiseks Rahandusministeeriumile.